

OBSAH.

A. Rád jezuitský a působení jeho po všem světě vůbec.

I. Založení řádu Tovaryšstva Ježíšova a jeho vnitřní zřízení.

Původní účel řádu jezuitského a jeho ústava 15. — Správa a zřízení škol jezuitských 29. — Učení jezuitů 41. — Mravouka jezuitů 45. — Zásady mravouky jezuitské 51. — Tajná poučení pro představenstva řádu jezuitského 64.

II. Činnost řádu jezuitského missie mimo pohany a křesťany v zemích mimoevropských.

Missie jezuitské v Asii východní 85. — Zhoubná činnost jezuitů ve Východní Indii znesvěcováním pravého křesťanství a vedením rozsáhlého obchodu i proti přísným nařízením papežské stolice 85. — Missie jezuitské v Japanu 91. — Missionářská činnost jezuitů v Číně odporující a vzdorující papežskému nařízení 96. — Missie jezuitské v Americe, zvláště řádění jejich v osadách portugalských a španělských v Brasílii, v Mexiku a Paraguayi 105. — Založení jezuitských osad (říše theokraticko-patriarchální) zvláště v Paraguayi a Brasílii v Jižní Americe a pokus jezuitů tyto osady pobuřováním Indianů odtrhnouti od Španělska a Portugalska 112. — Missionáři jezuitští v Habeši a v Africe; krutým pronásledováním, mučením i odpravováním habešských křesťanů a jejich kněží způsobili strašnou vzpouru po veskeré říši Habešské, z níž pak navždy byli vypovězeni 121—123.

III. Rozšíření řádu jezuitského a působení jeho v zemích evropských.

Přehled postupujícího vzrůstu řádu jezuitského 124. — Zhoubná činnost jezuitů v Portugalsku 125. — Jesuité ve Španělsku a vliv jejich na osudy této říše 132. — Jesuité v Nizozemsku a odpor proti nim zvláště pro kázeň španělskou 135. — Jesuité v Itálii a ve Švýcarsku, zvláště zhoubné jejich působení v obci Benátské a ve Veltlinu 137. — Jesuité ve Francii, zvláště odpor parlamentu a pařížské university (sorbonny) proti nim 143; účastnění se jezuitů v různých náboženských a ve válkách občanských a pikle

jejich proti Jindřichu III. a Jindřichu IV. 148, jakož i proti Hugenotům 158. a proti Jansenitům 164. — Jesuité v Anglii, hlavní původci vzpour a spiknutí proti královně Alžbětě a proti králi Jakubu I., jakož i truchlivých toho následků pro katolíky a řád jezuitský 169 až 180; vymyšlené spiknutí papeženské a nezavinilé pronásledování a utrpení jezuitů a katolíků 181. — Jesuité v Německu 183; příkré jejich vystupování proti protestantům, zvláště v Bavorsku 187; zhoubné jejich působení na sněmu tridentském 185; nabytí statků duchovních pro řád jejich lstivým a násilným způsobem po vydání ediktu restitučního 191; vplížení se jezuitů na protestantské university v severním a středním Německu 192; získání některých protestantských knížat a princů německých víře katolické prostředky nekalými 193; schvalování strašného pronásledování, mučení a upalování domnělých čarodějnic a kouzelníků 196. — Jesuité v dědičných zemích Rakouských 197; návodem jejich násilné potlačování protestantů v obojím vévodství Rakouském 199; v Tyrolsku 206; ve Štýrsku 208; v Korutansku, v Krajině a v hrabství Gorickém 212; v zemích Uherských 213 a v Solnohradsku 218. — Jesuité v Polsku Švédsku a Rusku 219; působením jejich utiskování a kruté pronásledování nekatolíků (dissidentů) a následkem toho různice, nepořádky a krvavé rozbroje a konečně úpadek říše Polské 220—228; snahy jezuitů o usazení se ve Švédsku a Rusku 228—230.

IV. Vnitřní rozvoj a úpadek řádu jezuitského až do jeho zrušení.

Přehled rozvoje řádu 231. — Příčiny úpadku řádu 236. — Otřesení moci řádu jezuitského v Portugalsku a vypovězení jezuitů pro velezrádu i pro jiné kruté zločiny ze všech zemí říše Portugalské 237. — Bouře proti jezuitům ve Francii 245. — Vypovězení jezuitů ze Španělska, z Neapole a Parmy 248. — Obmezení moci jezuitů v Rakousku a v Itálii 225.

V. Zrušení řádu jezuitského.

Přemožení odporu proti zrušení řádu 260. — Breve papeže Klimenta XIV. o zrušení řádu jezuitského 261. — Ponechání jezuitů v Prusku a v Rusku proti nařízení papežskému 275.

VI. Znovuzřízení řádu jezuitského a jeho vnitřní osudy.

Snahy jezuitů o obnovení řádu jejich 277. — Znovuzřízení řádu jezuitského pro celou říši Ruskou a pro obě Sicílie 280. — Obnovení řádu jezuitského v jeho původním zřízení r. 1814 bullou papežskou 281. — Vypovězení jezuitů na věčné časy z celé říše Ruské 282. — Zmahání se jezuitů v Itálii 283. — Zavedení jezuitů do Španělska a do Švýcarska 287. — Odpor proti znovuzřízení řádu jezuitského v Portugalsku 290, ve Francii 291, v Nizozemsku 293, v Anglii 294, v Rakousku 295, v Německu 302. — Výstražné hlasy duchovenstva katolického proti znovuzavedení jezuitů v Německu 304. — Znovuvyhostění jezuitů z některých zemí, brzké však jich navrácení 308.

— Vzdůst moci jesuitů přes všecken odpor proti nim 310. — Potlačování osvěty a porušení víry vlivem jesuitů 315. — Přehled vzdůstu Tovaryšstva Ježíšova 320. — Missie jesuitské v Asii a Americe po znovuzřízení řádu 321.

B. Rád jesuitský a působení jeho v zemích království Českého.

Úvod. Poměry náboženské v zemích království Českého před příchodem jesuitů.

Održení přívrženců učení Husova od církve římské 327. — Smír mezi mírnými Husity a církví katolickou kompaktaty Basilejskými, potlačení strany Táborů a Sirotků, kompaktatům odporující, a povstání Jednoty bratrské 328. — Neuznání kompaktat od papežů; pronásledování jednoty bratrské a utiskování utrakvistů 329. — Utišení sporů mezi utrakvisty a katolíky smírem Kutnohorským; proměny v Jednotě bratrské, její pokroky a pronásledování 330. — Šíření se protestantství 332. — Pohroma Jednoty bratrské 335. — Opatření proti pokrokům lutheranů 339.

I. První doba působení jesuitů v zemích království Českého od r. 1556 až r. 1618.

Povolání jesuitů do Čech 341. — Založení kollegia jesuitského u sv. Klimenta a jeho důchody až do r. 1618 345. — Činnost jesuitů ve školách kollegia pražského 348. — Zařízení konviktu šlechtického 350, semináře chudých studentů 351, a semináře chovanců papežských 354; uvedení slavností školních a církevních a provozování her divadelních 354; zprávy o školách kolleje pražské až do r. 1618 358. — Činnost jesuitů kollegia pražského ve správě duchovní 364: Příkré vystupování jesuitů proti učení podobojí a proti povolení kalicha, přičiněním arcibiskupa Brusa dosaženého 366. — Reformační snahy jesuitů za panování krále Maximiliana II. v Čechách a na Moravě 369. — Znepokojení nekatolíků a jeho utišení povolením konfesse české 373. — Vzdůst moci jesuitův a útoky jejich proti nekatolíkům za Rudolfa II. 377. — Založení nových kollejí od pánů katolických 382. — Bouře v Chomútově jesuity zavíní 384. — Příkré a násilné vystupování strany katolické proti nekatolíkům z návodu a působením jesuitů 385. — Přísné provozování reformace katolické od chovanců a příznivců jesuitů, zejména Martinice, Jáchyma Oldřicha z Hradce a Slavaty 386. — Král. mandát proti Bratřím Českým a protestantům k naléhání jesuitů a nejvyššího kancléře Lobkovice r. 1602 vydaný 388. — Návrhy biskupa Khlesla a jesuity Lanoye o násilné reformaci katolické 389; Zapovězení svátku a památky Mistra Jana Husa a Jeronyma, stáhání kněží utrakvistických; pronásledování protestantů na panstvích královských, na statech pánů

katolických i na statech duchovních 390. — Katolická reakce a pronásledování nekatolíků na Moravě a povstala z toho nespokojenost stavů s Rudolfem a vládou jeho 391. — Útiskům nekatolíků, zvláště protestantů v Čechách, přítrž učiněna dosažením svobody náboženské majestátem r. 1609 přes nesmírný odpor jezuitů a výstředních katolíků 394. — Snahy jezuitů a výstředních katolíků o zrušení svobody náboženské 400. — Utiskování a potlačování strany nekatolické od výstředních katolíků návodem jezuitů v Čechách a na Moravě, zvláště v městech královských a v městech Broumově a Hrobě 409. — Odpor stavů evangelických proti porušování majestátu 411. — Vypovězení jezuitů ze zemí království Českého 414. — Básně a spisy vydané na potupu jezuitů vyhnaných 421. — Spisy hájící jesuity vypověděné 425. — Odpověď stavů podobojí k stížnosti v čís. patentu vytčené 428. — Listy sjednocených stavů v Nizozemsku a knížete z Oranien, schvalující vypovězení jezuitů 430. — Obrana jezuitů proti nářkům stavů království Českého 431. — Jiné spisy zastávající jesuity 474. — Jesuité hlavní strůjci a původci povstání stavů evangelických bitvou bělohorskou potlačeného 476. — Navrácení se jezuitů do zemí království Českého 479.

II. Druhá doba působení jezuitů v zemích království Českého od r. 1621 do r. 1773.

1. Vzrůst moci jezuitů a činnost jejich v nastalé reformaci katolické od nich zavedené od r. 1621—1653. Vliv jezuitů na potrestání náčelníků povstání 489; na vypovězení kazatelů, professorů a učitelů nekatolických 490; na uvedení jazyka latinského při službách Božích a obřadech posvátných a na zákaz užívání kalicha při sv. přijímání 491. — Provádění reformace katolické dle návrhů jezuitů 492. — Odevzdání jezuitům Akademie Karlovy, vrchního dozoru nade všemi školami jakož i censury všech knih 493. — Odstranění uctění památky M. Jana Husa k naléhání jezuitů 494. — Obnovení nadání k rozmnožení kněží katolických při kolejích jezuitských a zřízení nových nadání 494. — Rozmnožení důchodů pro koleje jezuitské získáním mnohých statků konfiskovaných 495. — Zřízení nové provincie české Tovaryšstva Ježíšova a založení nových kolejí jezuitských 496. — Užívání prostředků přísných i moci a násilí při reformaci katolické dle rady jezuitů jak ve městech královských, tak i na panstvích vrchností nekatolických i katolických 497. — Naléhání jezuitů na reformaci šlechty nekatolické 500. — Působení jezuitů při reformaci na Moravě a ve Slezsku 502. — Reformační činnost jezuitů od r. 1631 válkami přerušena. 507. — Platné služby jezuitů P. Jana Kořínka a P. Jiřího Plachého, (vynikajících též činností literární a duchovní) při obhajování Brna a Prahy proti Švédům 510. — Nepatrný výsledek reformační činnosti jezuitů v Čechách r. 1650 ve větších rozměrech pomocí vojenskou zahájené 511. — Příznivé poměry jezuitů na Moravě a ve Slezsku 513.

2. Klesání moci jesuitův a obmezení činnosti jejich v provincii České od roku 1653 až do zrušení jejich řádu roku 1773. — Spor jesuitů s arcibiskupem pražským o universitu 515. — Stížnost arcibiskupa papeži podaná na jesuity, nejnebezpečnější to škůdce víry katolické 516. — Obmezení svrchovanosti jesuitů na universitě pražské 517. — Spory mezi jesuity a faráři a obmezení missionářské činnosti jesuitů 518. — Působení jednotlivých jesuitů mezi lidem vydáváním rozličných spisů náboženských jazykem českým a literární činnost některých jesuitů českých, zvláště P. Bohuslava Balbína 520. — Podporování pobožnůstkářství jesuity mezi lidem pěstováním úcty zázračných obrazů P. Marie a Jana Nepomuckého 525. — Rozmnožování a zvelebování sídel jesuitských 527. — Poslední zuření jesuitských missionářů proti nekatolikům v Čechách za vlády Josefa I. a Karla VI. 529. — Vyhledávání a pálení knih nekatolických 531. — Odstranění jesuitů z missionářství a obmezení jejich činnosti ve školách 533. — Stav a jmění sídel jesuitských v zemích království Českého za doby zrušení řádu 534.

III. Znovuzavedení jesuitů do Čech a vliv jejich na šlechtu a na duchovenstvo světské.

Usazení se jesuitů zdržováno dlouho působením osvíceného kněžstva světského na Moravě a v Čechách 538. — Uvedení jesuitů zvláštní přízní a podporou biskupa litoměřického do výnosného sídla v Bohosudově 540. — Vplížení se jesuitů missiemi konanými v Praze do rodin šlechtických a usazení se jejich přízní šlechty v domě missionářském u kostela sv. Ignace přes mnohá osvědčení všech tříd občanstva i přes odpor sněmu království Českého 541. — Připuštění jesuitů pod jménem »Redemptoristů« do Čech na sv. Horu u Příbrami i do Prahy 543. — Vliv jesuitů na duchovenstvo světské 545.